

01 ינואר 2019
כ"ד טבת תשע"ט

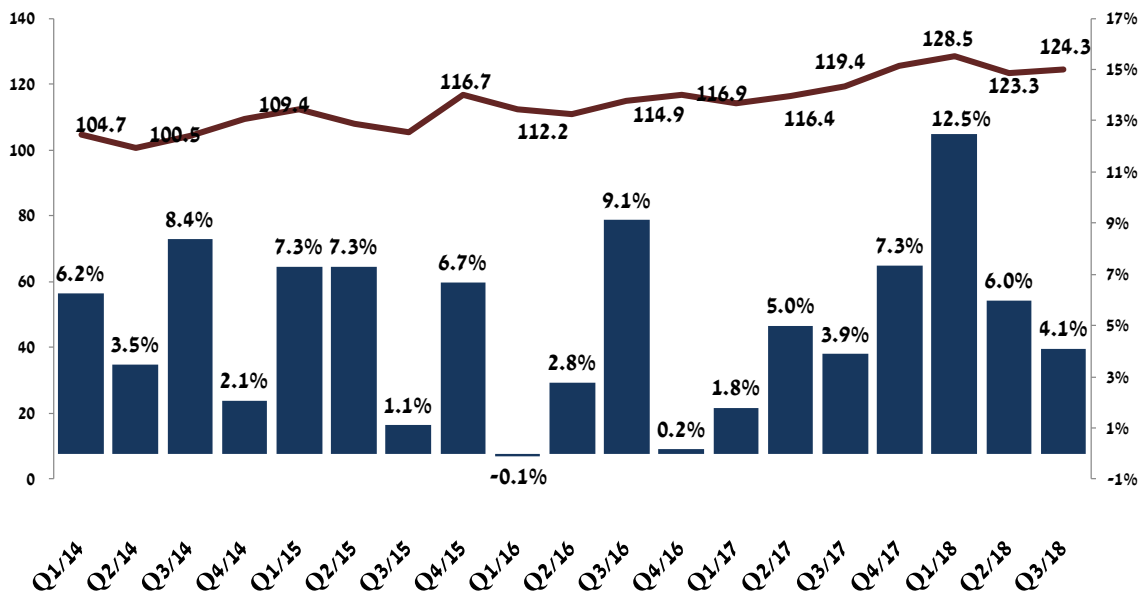
התפתחות תעשיית היי-טק¹

- ברבע השלישי של 2018 הגיע מדד תעשיית ההיי-טק לרמה של 124.3, ובכך נרשמה עלייה ריאלית של כ- 4.1% ביחס לרבע המקביל בשנת 2017
- הצמיחה משקפת התחזקות במרבית רכיבי המדד למעט רכיבי יצוא סחורות ההיי-טק, גיוס הון בשירותי ההיי-טק והשקעות בתעשיית סחורות ההיי-טק

ברבע השלישי של 2018 נמשכה הצמיחה במדד ההיי-טק התעשייתי, תוך האטה בקצב: בתקופה הנסקרת נרשמה עליה ריאלית של כ- 4.1% לעומת הרבע המקביל בשנת 2017, כך הגיע המדד לרמה של 124.3 נקודות. צמיחת המדד משקפת עליה במרבית רכיביו המדד למעט רכיבי יצוא סחורות ההיי-טק, גיוס הון בשירותי ההיי-טק וההשקעות בתעשיית סחורות ההיי-טק, אשר רשמו ירידה בתקופה הנסקרת. עלייה זו, ממשיכה להצביע על מגמת ההתרחבות של תעשיית היי-טק הישראלית, אשר רשמה עליה מצטברת של כ- 19% בארבע השנים האחרונות.

תעשיית ההיי-טק, כפי שאופיינה על ידי המחלקה למחקר כלכלי של התאחדות התעשיינים מבחינה בין סחורות ענפי ההיי-טק לבין שירותי ענפים אלו. לפיכך, ענפי הסחורות כוללים את פעילות תת ענפי התרופות, כלי הטיס והציוד האלקטרוני בתעשייה, ושירותי ההיי-טק כוללים את פעילות תת ענפי התכנות והמו"פ².

התפתחות מדד ההיי-טק
שיעורי שינוי, כל תקופה לעומת המקבילה
■ שיעורי שינוי ■ מדד ההיי-טק

להצטרפות למנוי לסקירה זו לחץ כאן

¹ מבוסס על עיבודים והערכות של המחלקה למחקר כלכלי לנתוני הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה וה- IVC (נתונים מקוריים).
² על פי סיווג הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, ענף התעשייה: תתי ענפי התרופות (21), יצור מחשבים, מכשור אלקטרוני ואופטי (26), כלי הטיס (303); ענף המידע והתקשורת: תת ענף התכנות וייעוץ בתחום המחשבים (62); ענף השירותים המקצועיים, מדעיים וטכניים: ענף המחקר המדעי והפיתוח (72).

להלן בחינת התפתחות רכיבי המדד השונים, המהווים אינדיקציה למצב תעשיית ההיי-טק בהיבטים השונים: ייצור סחורות ענפי ההיי-טק, שכר בענפי שירותי ההיי-טק כסמן לתפוקת ענפים אלו, יצוא סחורות ושירותים, גיוס הון בענפי ההיי-טק, השקעות במכונות וציוד בתעשייה מיבוא ומועסקים.

רכיב ייצור סחורות ענפי ההיי-טק התעשייתיים רשם גידול של כ- 9.9% ברבע השלישי של השנה לעומת הרבע המקביל אשתקד, זאת הודות לעלייה של כ- 13%³ בתוצר ענף המחשבים, המכשור האלקטרוני והאופטי ושל כ- 1%³ בתוצר ענף התרופות.

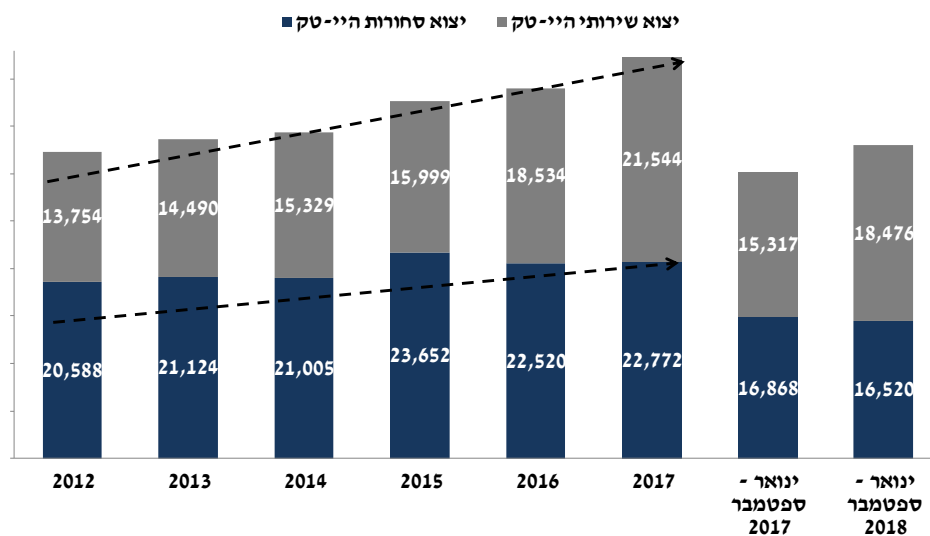
רכיב תפוקת ענפי שירותי ההיי-טק בא לידי ביטוי באמצעות השכר בענפי השירותים, אשר מהווה אינדיקציה לתפוקת ענפים אלו. נדגיש, כי ענפים אלו מאופיינים בהון אנושי גבוה ולכן עיקר תפוקתם נמדדת על ידי שכר. רכיב זה צמח בשיעור של כ- 8%³ בתקופה הנסקרת, אשר משקף עלייה נומינלית (שקלית) של כ- 11%³ בשכר הממוצע למשרת שכיר בענף התכנות והייעוץ, אשר מותנה בשל ירידה קלה של כ- 0.6%³ בשכר הממוצע בענף המחקר המדעי והפיתוח.

רכיבי יצוא שירותי ההיי-טק רשם עלייה של כ- 16% ברבע השלישי של השנה³. צמיחה זו, נגזרה בין היתר מצמיחה של כ- 41%³ ביצוא ענף המחקר המדעי והפיתוח זאת בהמשך לעלייה בקצב דומה ברבע השני של השנה. בנוסף, יצוא ענף התכנות והייעוץ רשם צמיחה ריאלית של כ- 16%³ זאת בהמשך לעלייה של כ- 14% ברבע הקודם.

רכיב יצוא סחורות היי-טק רשם נסיגה של כ- 3% בתקופה הנסקרת³, זאת על רקע ירידה של כ- 20%³ ביצוא ענף התרופות, לצד נסיגה של כ- 9% ביצוא ענף כלי הטיס. נסיגות אלו, קוּוּזוּ במעט הודות לעלייה של כ- 10%³ ביצוא המחשבים, המכשור אלקטרוני והאופטי.

התפתחות נתוני היצוא מתחילת השנה (ינואר – ספטמבר 2018) עולים בקנה אחד עם המגמה בשנים האחרונות, המראה כי יצוא סקטור שירותי ההיי-טק בתעשייה תופס תאוצה וגדל, בעוד יצוא סקטור סחורות ההיי-טק התעשייתיים אינו מתפתח בקצב דומה. מגמה זו, מצביעה על שינוי במבנה יצוא סך ענפי היי-טק התעשייתיים, אשר משליכה ובה לידי ביטוי גם בנתוני היצוא המשקיים.

יצוא ההיי-טק התעשייתיים סחורות ושירותים⁴
מיליוני דולרים, נתונים מקוריים

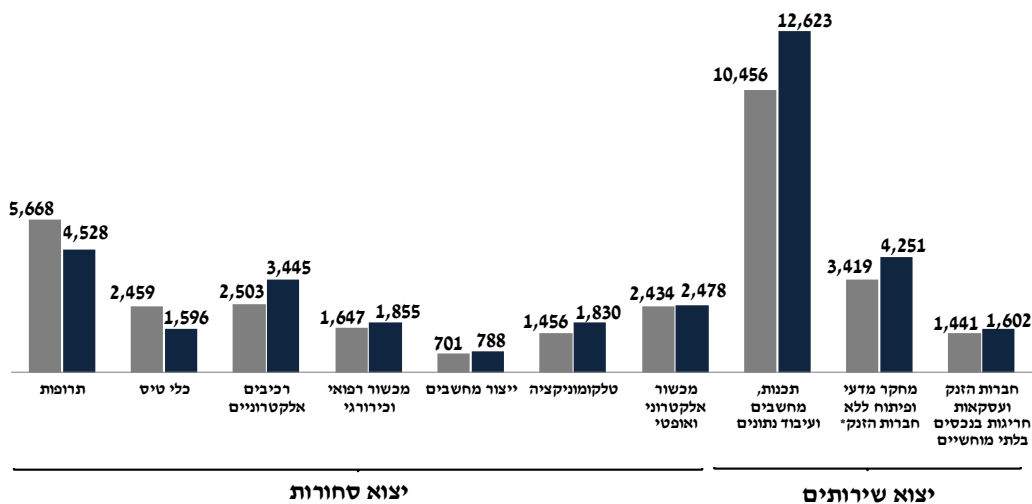
³ לעומת הרבע השלישי של 2017.

⁴ לפי הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, סיווג ענפי השירותים הינו בהתאם לפעילות העיקרית של החברה המייצאת. לעומת זאת, סיווג הסחורות נקבע בהתאם לסוג הסחורה עצמה.

מבחינה ענפית, ניתן לראות כי יצוא שירותי תכנות המחשבים ועיבוד הנתונים מהווה את החלק הארי מסך יצוא שירותי ההיי-טק התעשייתיים, וכי יצוא ענף התרופות מהווה את החלק העיקרי מיצוא סחורות ההיי-טק התעשייתיים.

יצוא ענפי ההיי-טק התעשייתיים⁵
מיליוני דולרים, נתונים מקוריים

■ ינואר - ספטמבר 2018 ■ ינואר - ספטמבר 2017

רכיבי גיוס הון בשירותי ההיי-טק והשקעות בתעשיית סחורות ההיי-טק: רכיב גיוס הון בשירותי ההיי-טק⁶ נסוג בכ- 4% לעומת הרבע השלישי של 2017, זאת בנוסף לירידה במספר העסקאות שנסגרו (131 גיוסי הון לעומת 152 גיוסים ברבע המקביל). כמו כן, ירידה של כ- 36%³ חלה ברכיב השקעות תעשיית ההיי-טק במכונות וציוד מיבוא⁷, זאת על רקע נסיגה של כ- 37%³ בהשקעות ענף המחשבים, המכשור האלקטרוני והאופטי אשר מותנה במקצת הודות לעלייה של כ- 4%³ בהשקעות ענף התרופות.

רכיב התעסוקה בענפי ההיי-טק רשם גידול ריאלי של כ- 3.3% ברבע השלישי של 2018 לעומת הרבע המקביל ב- 2017, כך בתקופה הנסקרת הועסקו כ- 268 אלף איש בענפי ההיי-טק התעשייתיים. גידול זה, משקף עלייה במצבת העובדים של מרבית ענפי ההיי-טק: ענף הרכיבים האלקטרוניים (10%³), ענף המחקר המדעי והפיתוח (4%³), ענף התכנות והייעוץ בתחום המחשבים (4%³), וענף המכשור האלקטרוני לבקרה ורפואי (3%³). מנגד, פיטורים בקצב חד של כ- 11% חלו במצבת עובדי ענף התרופות לעומת הרבע השלישי של 2017 ושל כ- 5%³ בענף הציוד האלקטרוני לצריכה ותקשורת.

בהסתכלות שנתית, מרבית עובדי תעשיית ההיי-טק מועסקים בענפי השירותים, כאשר כמחצית בענף תכנות המחשבים והייעוץ וכ- 17% נוספים בענף המחקר המדעי והפיתוח. לעומתם, בענפי התעשייה מועסקים כ- 27% בענף ייצור המחשבים, המכשור האלקטרוני והאופטי וכ- 5% בענף התרופות.

להצטרפות למנוי לסקירה זו לחץ כאן

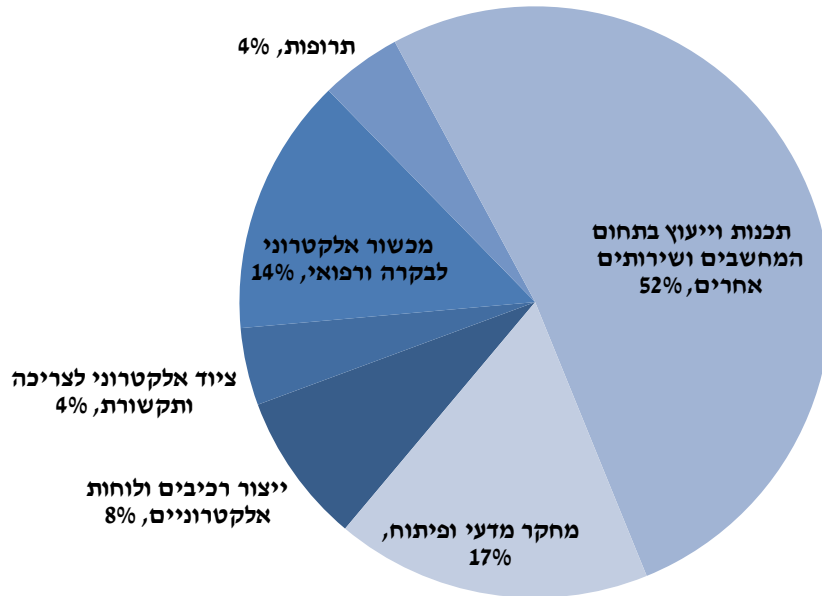
⁵ לפי הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, סיווג ענפי השירותים הינו בהתאם לפעילות העיקרית של החברה המייצאת. לעומת זאת, סיווג הסחורות נקבע בהתאם לסוג הסחורה עצמה.

⁶ מקור: מחלקת המחקר של IVC.

⁷ השקעות תעשיית ההיי-טק במכונות וציוד מיבוא מהווה כ-80% מסך ההשקעות הכוללת במכונות וציוד.

התפלגות השכירים בענפי ההיי - טק

ינואר - ספטמבר 2018

נספח מתודולוגי – קביעת משקלות

המדד המשוקלל המוצג בדו"ח זה, מחושב על ידי עיבוד המשקלות לרכיבי המדד המתקבלות מלוחות תפוקה תשומה של הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה. לוחות אלו מתארים את קשרי הגומלין בין ענפי המשק הישראלי, ופותחו על ידי פרופ' לאונטיף בארה"ב ויושמו בישראל בשנים 1958-2006.

המחלקה למחקר כלכלי של התאחדות התעשיינים ביצעה שימוש בלוחות אלו, תוך התאמה לענפי תעשיית ההיי-טק בלבד*: ענפי התרופות, יצור מחשבים, מכשור אלקטרוני ואופטי, תכנות מחשבים ויעוץ ומחקר מדעי ופיתוח.

משקלות

תעסוקה	השקעות במכונות וציוד בתעשייה	גיוס הון בשירותי טק ההיי - טק	יצוא שירותים	יצוא סחורות	תפוקת שירותי היי טק –	יצור תעשייתי	רכיב תעשייה סה"כ
16%	1%	4%	10%	21%	20%	27%	

*המשקלות חושבו ללא התייחסות לפעילות תת ענף כלי הטיס, עקב חוסר מידע.

עדכניות סקירה זו עד לתאריך 07/03/19 - עת צפויים להתפרסם נתוני תעשייה חדשים

דבר הסברים והבהרות ניתן לפנות לצוות המחלקה למחקר כלכלי:

מילה סויפר-פז, מנהלת המחלקה

קלייר סלע, כלכלנית

טלפון: 03-5198807